

اجتهاد

نومرو : ۱۲۱

۶ تشرین ثانی ۱۳۳۰

اداره خانه

ایستانبول، جغال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

حزبت فکریه خادم

علمی، ادبی، اجتماعی هفته لق مجموعه

مدیر مرخص : الرهای صفا

آبونه

سنه لک آلیق آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

اونوتولان مزار

شهرده کی جامعلردن برینک

متروک و خالی مزارلغنده اطرافی

طاشلرله محاط وضع و ساده بر

بوتون بر موکب تشکیل ایده جک

قدر قهرمان، معالی ایله مشجون

و شانلی قربان ویردی . بیلورم که

اسمنی خاطرلیه مدیغ بر محاربه ده کندی قوتندن بش کرم

فضله بر دشمن عسکرینه هجوم ایدرکن اوچ یرندن

وورولدیغی حالده نفرلرینه : « اولادلرم ! بو دشمن

قورشونی انسانه برشی یامیور بکا باقک ؛ هیچ قورقیک !

هجوم ، هجوم ! ایلری ، ایلری ! ... » دییه باغیران

و صوکره قاتل بردانه آلتنده صوصان ضابطمز، بولا هوئی

شهید ابدیاً تقدیس ایدیلر جک ، نامه آبدلر دیکله جک

وعاقبتنه آغلانه جق بر قهرماندر واونک امشالی بزده

یوزلرله صایق لازمدر . والحاصل بیلورم که کیم نه دیرسه

دیسون بوملتک آرسلان یورکلی ، فدا کار وطنپرورلر

یتشیدیر مکده کی سماحتی، بعض اولادی حقنده کی نسیانی

معذور کوستیر . بونلری هپ بیلدیکم، درپیش ایتدیکم

حالده ینه ملتکم اشقودره قهرمانی اونوتومنی بر درلو

جائز کورمیورم، بر درلو عفو ایتورم . زیرا بن کله نک

افاده ایتدیکی معناد فضلر بر قناعتله قائم که حسن رضا

پاشا ، صوکره محاربه ده نورانیتله محاط کوردیکمز قهرمان

جههلری آره سنده مستثنا بر شعاع ایله پارلایان بلند

و علوی بر سپادر .

طوپراق تپه جکی . بعض نشانلر بونک یکی آچلمش بر
قبر اولدیغی کوستیریور . عجا آلتنده زائرده محروم
اوله رق یاتان ثولو کیمدر؟ بونی بزده افشا ایده جک هیچ
بر کتابه، هیچ بر علامت یوق . لزومندن فضله تجسس
مالک اولانلر حقیر ومهممل مقبره نک صاحبی ، اورادن
تصادفاً کچن بر یرلی آدمه صورنجه قیلمنده درین بر
حیرتدن صوکره دیندارانه بر حرمت حس ایدرلر . چونکه
شویله بر جواب آیلرل :

— افندم ، اورایه حسن رضا پاشا کوموادی !

حسن رضا پاشا ، بواسقودره آرسلانی، بوقهرمان
ییکیت ، بوتورکلرک ابدی مدار غرور وافتخاری ایشته
اوراده ، اوغرنده چارپیشوب جان ویردیکی بلده نک
خراب ، ایصسر بر مزارلغنده طاشدن ، کتابه دن ،
زیارتجیدن، فاتحه و تقدیسدن، بر کله ایله ثولشلرک روحنی
تعزیز و دلشاد ایدن شیلرک هپسندن محروم ومطلق بر
نسیان ایچنده اوویور! دنیاده بوقدر حقسرلغه اوغرامش
بر بویوک و شانلی ثولو وارمیدر؟

بیلورم که زواللی ملتکم آجیلری ، هجرانلری ،
فلا کتلی مفاخری قدرچوقدر و بر یرنی متعاقب نهایتسز
صدمه لره اوغرایان بر قومک حافظه سزلتی، نسیانی اونک
علمنده وسیله اتهام تشکیل ایده مزار . بیلورم که زواللی
ملت صوکره حربده یوز بیکلرجه عزیز اولاد غائب ایتدی،

اشقودره مدافعه سنک ماهیتی وصفحه لری نه در؛ بونی

آز چوق هرکس بیلیر . حسن رضا پاشا یشاد قه هر صاح

بوتون آروپا مطبوعاتندن اوکا . یعنی اشقودره آسلا نه

عائد بر مفتونیت وحیرانلق صیحه سی قوپاران بومدافعه

موجودیتک صیجاق بر وجدواستغراق سیالهی آلتده
 اریدیکنی، مغویتده حکمران برغرورک دالغهلاندیغنی
 وصوکره تقدیس ایچون دیزچوکهک احتیاجک کنیدیغنی
 تضییق ایتدیکنی دویمیه جق بر تورک و مسلمان تصور
 ایتورم. ینه تصور ایتورم که بر تورک و مسلمان،
 اشقودره آرسلانک، تاریخمزده برکونش کی پارلایه جق
 بو مستتا ومبارک آدمک نامی، مزارینی، خاطره سنی
 احاطه ایدن نسیان قارشیسنده عصیان ایتسین!

*
 *

غربت ایللرنده و یاخود وطنک اوزاق بر یرنده
 شرفلی بر عاقبت مظهر اولان بویوک عسکرلرک عظامنی
 مطمئن مراسمه پایتخته کتیرمک قیمت شناس ملتیر
 نزدنده مستحسن بر عنعنه در.

صوک زمانلرده عظامک بوصورتله نقل ویا توقیرینک
 برچوق مثالیرینه مصادف اولدق. فقط هیچ بر آدم
 وقتندن صوکره مملکتک پایتخته ناپولئون بوناپارت قدر
 اجلال واحشام ایله عودت ایتدی. بحر محیطک اورتیه سنده
 بر کوچوک آطهده متروک ومنسی وفات ایدن امپراطور
 تقریباً بر ربع عصر صوکره پارسه بوتون معناسیله
 بر فاتح کی مظفراً داخل اولدی. هوغونک بو مناسبتله
 لایموت ثولویه بیان خوش آمدی ایچون یازدیغی اشعار
 بو «مظفرانه عودت» ی پک مؤثر بر طرزده تصویر ایدره.
 بن اوزاق اشقودره نک متروک وایصسر بر مزارلغنده
 نسیان ایله محاط اوله رق اوویان حسن رضا پاشانی آره مزه
 بویه مظفراً، معزراً عودت ایتش کورمک ایستیورم.
 ایستیورم که قیاس ناپذیر قوماندانک استانبوله کیردیکی
 کون بوتون مسلمان وتورک لر هکذارنده حرمتله اکیلسین
 وملتزمک معلوم ویا مجهول اکبویوک واکه هیجانلی شاعری
 امثالسر بر نشیده ایله بو عودتی تسعید ایتسین!

ای قیاس ناپذیر قوماندان، ای شانلی مدافع، ای
 بویوک شهید! سن بویه بوتون بر خلقلک تقدیساتی
 آرمسده استانبوله عودت ایت و حیاتکده کسب استحقاق
 ایتدی کهک مفخرت چلنک ونشانی ثولد کدن صوکره آل!
 یاخود معزز ملتکه قارشی صوک وعلوی بر فداکارلق

نظر مزده روم ایلی نک ضیاعنی تضمین دکل تخفیف
 ایدم بیله جک مفاخرک، بکا قالیرسه، اک بویوکیدر. رضا
 پاشا بومدافعه نک شان و شرفدن نه درجه یه قدر حصه دار
 ایدملی؛ فکرجه بوسؤالک ایرادینه محل یوقدر. بوقیاس
 ناپذیر قوماندان، مقاومتک روحی ایدی دیورلر؛ بن
 اشقودره نی مدافعه ایدن، اونک عزیم واداره سی ایدی
 دییه جکم! اساساً حسن رضا پاشانک کیمسه طرفندن
 انکار ایدلمین شرف وعلوتی برچوق وثیقه لر وشهادتلرله
 ثابت اولسه ایدی اونی یالکنز صوک نفسندن اول
 سوبلیدیکی سوزلر اک بویوک، انسانوی قهرمانلرک عرش
 جلالته اعلا ایدردی.

ظن ایتیم که شمدی یه قدر هیچ بر حرب آدمی،
 هیچ بر سردار، هیچ بر قهرمان اشقودره آرسلانک
 صوک سوزلرندن دهامهیچ، دهامعلوی بر وصیتده
 بولونمش اولسور. بو صوک سوزلری، بوامثالسر شعری
 همیز، کتب سماویده مندرج مقدس عبارهلری حفظ
 ایدر کی، وجد وحرمتله اذبرله ملی یز.

حسن رضا پاشا، کانون ثانی نک صوئوق و ماتمی
 کونلرندن برنده بر پنجشنبه اقشامی ملعون بر شخص
 طرفندن وورواقدن صوکره اوینه نقل ایدیلیور. ایکی
 قورشونک احداث ایتدیکی بر جهنم ایچتده قیوریلان
 اشقودره آرسلانی ایلک اول نهی دوشونیور بیلور میسکز؟
 شهرک مدافعه سنی! یدی ساعت صوکره مدهش آجیلر
 ایچتده ثوله جک اولان قیاس ناپذیر سردار، اسعد پاشا
 ایله ضابطلری یانه چاغیرتیور و بونلرک هپسندن اشقودره یی
 تسلیم ایتهملری وقانلرینک صوک ظامله سنه قدر مدافعه
 ایللری ایچون سوز آلیور!

شمدی اونک ارکان حربیه ریئسنت قوللری آرمسده
 ترک حیات ایتهدن اول سوبلیدیکی صوک سوزلری ده نقل
 ایدیورم. حسن رضا پاشا دیمش که: «باردانیول اوزرینه
 چوق مهمات کوتوریکز!» صوک نفسنده اشقودره
 استحکاملرینک وضعیتنی، مدافعه یی تمیدامکانی دوشونمش
 و بر ثانیه صوکره کوزلرینی قیامش!
 بولا هوئی منظره یی کوز اوکنه کتیرنجه بوتون

نمونه:

نشانلیمه

قان بایرامی

مضرایمه برداملا قان کوردم دون گیجه ،
ربایمک تللینی صاردی کیزلیجه .
اڤ سودالی نغمه لرم شیمدی برآنین
قویلیجیمی یوره کمره روزکارلیور کین !
ای سوکیم نی ناصل سرمست ایتدیسه
حرارتلی لبرکدن قوپان ایلک بوسه ،
اومظفر طوب سسلری قارا ده کزدن
کلیرکلز داها بویوک مستی دویدم بن !
شعرلرم قالسین ساڤا آرتق ارمان
کیدیورم ... کوکیم قانلی کلزسه اوتان !
کیدیورم ... کل ، قلمی صوڤ بوسه گله صار !
کیدیورم ... قافقاسیاده بکلینه لر وار !
کیدیورم ... بوکون قربان ، قان بایرامیدر ،
قیلنجی قینیز کتیر ، شان بایرامیدر !..

یوسف ضیا

نمونه سی کوسترمک ایسترسه ک بورایه کله ، اوراده قال ،
اشقودرده کی وضع وساده مزار کدن آیرله . او کوچوک ،
او حقیر ، او اونوتولش مدفک اشقودرده بوتون بر
محافظه قوتنه محادلر .

یالکیز باشکه ، اشقودرده نک محافظونکهبانیسک ،
یالکیز باشکه تورک حاکمیتی اثبات و اخطار ایدن بر
موجودیت سک . سنک تر به ک برآبدۀ شان و شرفدر ،
بوتون تورکلری دایما وطنی بر عبادته ، مقدس بر زیارته
دعوت ایدن بر معبددر . خیر ، سن اشقودرده نی ترک
ایتمه ، خیر ، او کوچوک و حقیر مزاردن آیرله . برکون
سن ای شانلی مدافع ، ای بویوک شهید ! خاطره و قبر بک
اشقودرده جلب ایتدیکی بر مظفر اردو طرفدن او
متروک و منسی مزارلقده بر جهانگیره لایق احتفال ایه
تعزیز و تقدیس اولنه جقسک !

محمد علی توفیق .

محاربه اطرافنده

انکلیز لک سب فلاکتی

محاربه نک بدایت ظهورنده آلمانلرک فرانسیزلره قارشی
قازاندقلى ایلک مظفریت مناسبته نایه فرایه پرده سه
غزته سنده انشرایدیلن بر باش مقاله ده بر مطالعه نظر دقیمی
جانب ایتشدی .

« آلمانلرک مظفریتی تأمین ایدن شی نه بویوک چابلی طوبلر ،
نده قروپ سلاحلرینک مکملیتدر . آلمانلرک یکانه مدارت فوق
یالکیز « شعار ملی » نک علویتدن عبارتدر . بو شعار ملی
سایه سنده درک آلمانلر غالبیتی تأمین ایدن وسائط فنییه احضار
وبو وسائط فنییه بی استعمال ایدن افرادده « نامغلوبیت » کی
بر خاصه انجاز کار بخش ایتشلر . ۱۸۷۰ محاربه سنده دخی آلمانلره
تأمین ظفر ایدن شی نه مولتکلر نده بيسمارقلردر . آنجق
مولتکلری ، بيسمارقلری نیجه نیجه بویوک آدملری یتشیدیرن
آلمان شعار ملیسیدر .

بو مطالعه نک صحت و اصابتی آرتق محتاج ایضاح
دکلدر . بز یالکیز شونی علاوه ایده جکزر که شعار ملی
یالکیز غالبیتی دکل مغلوبیتی دخی موجب اولور . ایشته

بو گونه قادر هیچ بر فدا کارلغه قاتلانمه دن اوچ درت
یوز میلیون خلقي بویوندروغی آلتنه آلان انکلیز ملتک
بو کونکی فلاکتته سببیت ویرن ، بو مغرور ملتی
اوچورومه دوغرو سور و کله مکده اولان شی ینه کندی
شعار ملیسیدر .

انکلیز شعار ملیسینک وصف میزی « Caractéristique »
« افراط کبر » دن عبارتدر .

فی الواقع غرور ملی آز چوق بوتون ملتلرده
موجوددر . غرور ملیدن محروم اولان بر ملت هیچ
بر وقت ترقی و تعالی ایده من . فقط انکلیزلرده کی غرور
دکل مفرط بر کبر و عظمتدر . مثلاً فرانسیزلرده غرور
ملی واردر . فقط اونلر سائر ملتله نور و مدنیت رفاه
و سعادت کتیرمش اولقله افتخار ایدرلر . موسقو فلرده
مغرور و متکبردر ، فقط یبانیجیلره قارشی کبر و غرورلرینی
کتم و اخفایه لزوم کورورلر ، حالبوکه انکلیزلر ظواهری
قورتارمغه تنزل ایتمه دکلری کی انکلیز اولقی شرفندن
محروم اولان آدملره قارشی بسله دکلری نفرت و استحقاری
علناً اظهار ایدرلر و بو کی بختسزلری هر درلو حقندن